

tantadruj

priloga primorskih gledališč

slovensko stalno gledališče
teatro stabile sloveno

SNG
NOVA GORICA

Gledališče Koper
Teatro Capodistria

Sreda, 19. decembra 2018

primorske novice

Primorski
dnevnik

NOVI PRILOGI PRIMORSKIH GLEDALIŠČ NA POT

Z vami v iskanju smisla in upanja

Goldonijeve in Lucičeve Barufe, znamenita predstava primorskih gledališč, ni samo primer gledališkega ustvarjanja skupnega kulturnega prostora, ki izrazito določa naše miselno obzorje.

KATJA PEGAN,
direktorica Gledališča Koper

Predstava je tudi dokaz, da samo resno, trdo in predano delo nadarjenih ljudi pripelje do vrhunskega rezultata; ta bi moral biti cilj v vseh delih osebnega in družbenega življenja.

V nenehnem iskanju avtentičnega izraza svojega okolja in preverjanja lastnih korenin gledališča resno raziskujejo komedijo, ki v različnih primorskih narečjih še vedno prikazuje svet, poganjan s strastmi in norostmi ter bistrournimi uvidi in razmisleki. Tako je tudi jezik predmet igralčevega raziskovanja sveta, današnje tragične dobe, ki človeku ne omogoča, da bi verjel v "najvišje smotrne zakonitosti v sebi in svetu"

(Vladimir Kralj). In prav zato slovenski igralci, zaposleni v primorskih gledališčih, govorijo vsaj še en jezik – gledališko primorsko narečje. Ne le temperament, tudi jezik nas določa.

Prav tako so gledališča odprta za nova odrska iskanja in poetike ter številne ustvarjalce, ki vsako sezono gostujejo v primorskih gledališčih. V njih je zaposlenih 33 igralcev. Ti so svoje poslanstvo prejeli od starejših kolegov, ki so postavljali temelje profesionalnemu gledališkemu delu na Primorskem. Nagrada tantadruj za življenjsko delo, ki jo vsako leto podeljujejo SSG Trst, SNG Nova Gorica in Gledališče Koper, je namenjena prav njim, ki so s pre-

Gledališče pripoveduje zgodbe, ki govorijo o človeku in svetu, govorijo o njegovi protislovnosti, neredu in bolečini. Hkrati s tem raziskovanjem iščejo smisel in misel. Iščejo radost in voljo do življenja. Ritem, svetlobo in gibanje. Vero in upanje.

danim delom gledališče mojstrili in ga navdihovali.

Primorska gledališča s predstavami bogatijo naša mesta, ustvarjajo vez Primorske, nas povezujejo z drugimi narodi in jeziki, so promotorji in ambasadorji našega koščka sveta na gostovanjih v tujini, ki jih ni malo. Prav tako ni malo nagrad, ki jih gledališča prejmejo za uspešno delo.

Želimo si, da bi s priložnostjo prišlo gledališče v vašo bližino, da bi nas spoznali, predvsem pa, da bi razumeli, da na tem delu države povezani predstavljamo močno gledališko fronto, ki s svojo umetniško izraznostjo in močjo predstavlja Primorsko ter njenega nemirnega in svobodnega duha. •

Sloviti Shakespearjev Hamlet je uspešno zaoral v novo sezono Slovenskega stalnega gledališča Trst

Dober začetek, vse dobro

Shakespearjeva mojstrovina in sploh eno najbolj ikonskih gledaliških besedil vseh časov, a v manj znanem prevodu Ivana Cankarja, režiser in koreograf, ki je sposoben izvirnega branja obče znanega, klasičnega besedila v luči dveh umetniških govoric, sijajna igralska zasedba, izvirne priredbe hitov skupine Laibach in kostumi mednarodno priznanega oblikovalca Alana Hranitelja.

Vse to so bogate sestavine uprizoritve, s katero se je začela nova sezona Slovenskega stalnega gledališča v Trstu.

Mračni in rockovski Hamlet, ki si ga je zamislil režiser **Matjaž Farič**, je imel vse adute, s katerimi je navdušil občinstvo in kritiko: tako gledalci kot novinarji so v tednih po premieri izrazili svoje občutke in mnenja ob ogledu predstave s sporočili, ki so jih pošiljali na naslove gledališča ali samih članov zasedbe. Kar dvakrat je bila predstava označena v medijih kot "eden najboljših Hamletov sploh", vsi pa so ugotavljali, da je branje režiserja in dramaturginje **Štaše Prah** odprlo nova obzorja v razumevanju besedila in likov.

Poudarek odnosom

Na poseben način je prepričala mladost protagonista **Klemna Janežiča**, ki je kredibilno upodobila in utemeljila neobrzdani nemir mladega danskega princa. Bil je Hamlet brez lobanje, saj je adaptacija zreducirala vlogo kulturnih prizorov in stereotipnih prijemov, da bi usmerila pozornost v odnose, ki jih prevladujoča teža protagonista velikokrat zasenči. Gledalci so na primer pohvalili intenzivno soočanje med Hamletom in Klavdijem (igralca **Jan Bučar**) ter

V vlogi Hamleta blesti Klemen Janežič.

"vznemirljivo dostojanstvo lika, ki je redkokdaj izstopal v taki meri kot enakovredni antagonist naslovnega junaka".

Klemen Janežič je blestel v vlogi Hamleta z režijskim konceptom, ki mu je bil napisan na kožo, saj je telesna govorica (v tem primeru butoh ples) postala sestavni in zelo sporočilni del dramaturgije, ki je v prizoru mišnice učinkovito in izvirno nadomestila del besedila.

Moderna Ofelija, ki je žrtev očetovih odločitev in "protokola" je **Sara Gorše**, **Primož Forte** pa je

utelesil lik Polonija, dvornega hranitelja okostenelih pravil in hinavskih odnosov. V tej predstavi je bilo generacijsko vprašanje emblematično prisotno tudi v zasedbi: razmeroma nizka starost igralcev se namreč ni prilagajala starosti likov, temveč je vabila dramske ustvarjalce najprej k raziskovanju odnosov in emocij med liki. Kraljica Gertruda je bila **Tina Gunzek**, strastni Laert **Jernej Čampelj**, **Tines Špik** pa je odigral vlogo prijatelja Horacija. Značilen je bil tudi pristop režiserja k ženskim

likom, ki so izstopali s posebno suverenostjo in močnim temperamentom, vse do sklepnega presenečenja, ko je vlogo Fortinbrasa odigrala **Miranda Trnjanin**.

Izhod iz zastarelih kalupov

Predstavo, ki je po mnenju nekaterih novinarjev "našla prepričljiv izhod iz zastarelih kalupov konvencije", so nagradili tudi gledalci, ki redno glasujejo za statistike Primorskega dnevnika, saj so jo soglasno ocenili z najvišjimi ocenami.

Kot vsa klasična besedila je tudi Hamlet neskončni vir večno aktualnih razmišljanj, ki so tokrat na poseben način poudarila ne samo zmago "ega nad ljubeznijo in razumevanjem", temveč tudi medgeneracijski spor oziroma nepripravljenost odraslih, da upoštevajo in spoštujejo krhkost in hrepenenja odraščajoče mladine in ji s svojim slepim stremljenjem po oblasti onemogočijo, da bi postala aktivna, poštena in samozavestna protagonistka boljše prihodnosti. Zato postane ljubljene oče v tej uprizoritvi demon, ki s svojo težo duši otroke tudi po smrti in je dejansko nosilec največjega greha, središče vrtince, ki uniči vso kraljevo družino in dvor. Vznemirljivo vlogo starega Hamleta je odigral veteran Slovenskega stalnega gledališča **Vladimir Jurc**. •

Videz vara, slovenska praizvedba drame Thomasa Bernharta

Zabavne variacije na pesimistični pogled

Občinstvo si želi raznolikih zgodb, slogov, gledaliških doživetij. Zato je Slovensko stalno gledališče začelo sezono z rockovsko predstavo in jo nadaljevalo "z dunajskim valčkom" ciničnega besedila avstrijskega dramatika Thomasa Bernharta Videz vara (1983), ki je v prevodu Mojce Kranjc doživel v tej uprizoritvi slovensko praizvedbo.

Dva brata v zrelih letih, karnarček in navzočnost iste, ljubljene ženske so osnovni elementi tragikomičnega zapleta v dveh dejanjih, ki se dogaja najprej na domu gostobesednega cirkuškega artista Karla, nato v stanovanju gledališkega igralca Roberta. Upokojena gospoda se običajeta ob torkih in četrtekih, čeprav so jima ti obiski nadležni. Osrednja tema je vedno pokojna žena Karla, ki je v oporoki zapustila vikendico Roberta. Govori se o preteklosti, o poklicnih in življenjskih uspehih (predvsem pa o neuspehih), z grenkobo in z nasmehom, za katerima se skriva osamljenost protagonistov, ki stalnim konfliktom navkljub ne moreta drug brez drugega.

Vrhunska igralca sta pogoj

Besedilo zahteva dva vrhunska igralca, režija pa subtilnost izkušenega pogleda, zato so predstavo soustvarili trije veterani, kot so režiser **Dušan Mlakar**, ki je s to uprizoritvijo podpisal svojo osemnajsto predstavo v tržaškem gledališču, in igralca **Ivo Ban** in **Vladimir Jurc**. Komorno okolje dveh domov, ki ju prevevajo spomini, je ustvarila scenografka **Petra Veber**, kostume pa je podpisal **Alan Hranitelj**.

Špela Virant je v gledališkem listu napisala, da je Videz vara

Izvrstna Vladimir Jurc in Ivo Ban sta brata, ki ju povezuje pokojna ljubezen.

"najbolj izčiščeno besedilo Thomasa Bernharta", vendar na "zelo bernhardovski način". Pojasnila je, da "knjiga mora biti kakor križanka", kot je avtor dejal leta 1986 v pogovoru s Kristo Fleischmann, "torej kakor uganka, ki jo reši bralec, ko izpolni prazne prostore tako, da se vse poveže in osmisli. Besedilo te igre je navidezno preprosto, ker daje zelo malo iztočnic, kako zapolniti to križanko."

Virantova še pojasnjuje: "Čeprav Karl in Robert spominjata na dru-

ge Bernhardove protagoniste, pa se od njih tudi razlikujeta. Umetnik Robert, igralec, se je odlikoval v vlogi Tassa v Goethejevi igri, ki tematizira problem umetnika v družbi. Zdaj, na stara leta, žaluje, ker ne more in ne zmore igrati kralja Leara. Toda prav v tem soočanju s popušcanjem moči in izgubo družbenega vpliva je Lear, edini kralj, ki je v sodobnem svetu še mogoč: stari kralj igralcev. Karl, artist ekvilibrist, je filozof in nergač, občuduje Napoleona in sa-

mega sebe uvršča med osvajalce sveta, med nepopustljive tirane, ki poskušajo svet priličiti ideji, da bi ga izboljšali, pri tem pa zatrejo in uničijo vse, kar je vitalnega. Pa vendar se istočasno zaveda: "Razvalina smo / pa mislimo / da smo duhovna veličina."

Bernhardov pesimizem tokrat zabavnejši in jedkejši

Režiser Dušan Mlakar a je o vsebinskih plasteh tega besedila in o sporočilu, ki ga prinašajo dialogi dveh bratov, napisal: "Njuna srečanja so postala ritual, prav tako tema njunih razgovorov, ki se kar naprej ponavlja in se vrti okoli umetnosti, filozofije in artizma. Karl, ki se ima tudi za filozofa, poudarja, da je rokohitrski artizem večja umetnost od igrilstva, bolehnega brata imenuje anti-umetnik, tako kot igralce in igralsko umetnost nasploh ... Videz vara je Bernhardova najbolj trpko burleskna igra in je pravzaprav igra o staranju, igra o življenju kot čakalnju na smrt, igra o človekovi eksistenci in o telesnem razpadu. V njej spet variira svoj pesimistični pogled na svet, le da je tokrat zabavnejši in jedkejši. Njegov ostr humor je skupek humorja in sovražstva, s katerima napada pomanjkljivosti nas vseh." •

V Slovenskem stalnem gledališču Trst so ponovno uvedli večerni mladinski abonma

Gledališki trening za mlade

“Skupaj zmoremo!” se glasi moto Združenja slovenskih športnih društev v Italiji, ki bo od novembra do marca odstopilo štiri četrtke za “možganski trening”. Tudi mladi športniki bodo tako lahko obiskali slovensko gledališče v sklopu Mladinskega abonmaja SSG.

Prišlo je namreč do ponovne uvedbe večernega mladinskega abonmaja, ki ga bodo sestavljale izključno uprizoritve Slovenskega stalnega gledališča: Sluga dveh gospodarjev po motivih Carla Goldonija v režiji **Igorja Pisona**, nova uprizoritev SSG Kralj na Betajnovi v režiji **Tomaža Gorkiča**, off-Broadway muzikal z ljubezensko zgodbo Zadnjih pet let (The last five years) Jasona Roberta Browna z režijo Goričanke **Jasmin Kovic** in Goldbergove variacije Georgeja Taborija v režiji **Roberta Waltla**.

V imenu vseh dijakov je **Svetlana Breclj** napisala: “Gledališče je za veliko mladih prostor, kjer se umetnost srečuje z realnostjo. To je kot neke vrste film, ki pa poteka v živo in nas prav zato še bolj pritegne. Seveda nismo vsi mladi oboževalci gledališča, treba pa je poudariti, da nas je prva predstava letošnje sezone, Sluga dveh go-

Mladi se v gledališču z veseljem družijo tudi po predstavi.

spodarjev, zelo navdušila. V predstavo smo se takoj vživeli, saj so igralci uporabljali razna narečja, ki so nam domača, kot sta kraško in tržaško, pa tudi izbrano slovenščino in sicilijansko prirejeno slovenščino.”

V gledališče se niso vsi odpravili prepričano, po končanem večeru pa obiska ne obžalujejo: “Skupaj smo se nasmejali in preživeli prijeten in sproščen večer, ki je zaživel tudi zaradi druženja po predstavi.” Tokrat so ga pripravili

dijaki liceja Prešeren, ki ga obiskuje tudi Brecljeva.

“Nam je seveda lažje, če se v gledališče odpravimo med poukom, saj imamo v popoldanskih urah veliko dejavnosti. Atmosfera v jutranjih in večernih urah pa je čisto različna; dopoldne se nam to zdi šolska, obvezna dejavnost, zvečer postane gledališče elegantno zatočišče, kjer se lahko družimo v nevsakdanjem, zanimivem okolju. Letošnja sezona bo zelo raznolika in zanimiva, saj nas pričakuje več različnih gledaliških zvrsti, med katerimi je tudi muzikal, ki se ga vsi zelo veselimo. Dandanes žal čedalje manj mladih zahaja v gledališče, prav zato je pobuda, ki nam jo SSG ponuja pomembna, saj si pridobiva novo, mlado publiko. Zamisel umetniškega vodje SSG Danijela Malalana in predstavnika ZSŠDI Evgena Bana je bila posrečena,” je sklenila dijakinja Svetlana Breclj. •

Cankarjevo leto v Trstu se nadaljuje tudi januarja s premiero Kralja na Betajnovi

O Cankarju v dramah, besedah, filmih

Tržaški Slovenci imajo poseben odnos do Cankarja in njegovega dela: morda ker imajo občutek, da jih je “razumel” bolj kot katerikoli drug slovenski književnik, a tudi zaradi naprednega mišljenja, njegovih bodril in lucidnih pogledov ter dejstva, da je že legendarna mojstrovina Hlapci našla svoj prvi oder le v tem mestu.

Cankarjevo leto v Trstu je projekt SKGZ, pri katerem je aktivno sodelovalo tudi Slovensko stalno gledališče, ki je 29. novembra priredilo Cankarjev maraton z ogledom dveh dokumentarnih filmov, ki sta nastala ob tej obletnici. Prvi je bil film Cankar (produkcija Cebram), v katerem je tankočutna režija **Amira Muratovića** dosledno in čustveno nabito povezala različne umetniške in dokumentarne govornice. Komplementarno je druge aspekte Cankarjeve osebnosti obravnaval film Tisoč ur bridkosti za eno uro veselja režiserja **Dušana Moravca** (Friendly Production). Novinarica **Pojlanka Dolhar** je na tem večeru vodila tudi srečanje z ustvarjalci. Tržaško knjižno središče pa je ponujalo izbor Cankarjevih knjižnih

V Trstu so prikazali oba dokumentarna filma o Ivanu Cankarju.

del, saj je tudi res, da so ravno literarni velikani tisti, ki jih najbolj poznamo v kapljicah citatov, bolj kot zaradi poglobljenega branja.

Večer sta z gledališčem sooblikovala Slovenski klub in Kinoa-

telje, še širše sodelovanje pa je zaznamovalo naslednji dogodek, ko sta univerzi v Trstu in v Ljubljani počastili Svetovne dneve Ivana Cankarja najprej s sprehomom po Cankarjevem delavskem

Trstu, ki ga je vodila prof. **Marta Ivašič**, nato s predavanjem dr. **Vesne Mikolič** v Mali dvorani SSG ob predstavitvi ponatisa Cankarjevega romana Novo življenje (Slovenska matica, 2018)

V Slovenskem stalnem gledališču se bo Cankarjevo leto nadaljevalo še januarja z novo in zelo pričakovano uprizoritvijo: 11. januarja bo namreč premiera predstave Kralj na Betajnovi v režiji **Tomaža Gorkiča**. O tej novi uprizoritvi je dramaturški svetovalec **Sandi Jesenik** napisal: “Gre za izpostavljanje aktualne teme moči in manipulacije. Umori, korupcija in lakomnost kljub časovni oddaljenosti ostajajo in družbeno-kritično izprašujejo stanje človeštva. V drami pa se vendarle pojavlja tiha moč pravice, ki se izraža v upor.” •

Praznični december v Slovenskem stalnem gledališču

Ples, glasba in gledališče malce drugače

V Slovenskem stalnem gledališču je adventni čas namenjen glasbi, plesu, a tudi nevsakdanjim gledališkim dogodkom.

Praznični čas je odprla italijanska praizvedba mednarodne koprodukcije SNG Opera in balet Maribor in HNK Zagreb, plesna predstava **Valentine Turcu** Smrt v Benetkah, izvrstni dramski balet po noveli Thomasa Manna in z glasbo Gustava Mahlerja (tako kot v znamenitem, istoimenskem filmu Luchina Viscontija). Predstava je zaživela na velikem odru videmskega gledališča Giovanni da Udine, saj sodi v deželni projekt, s katerim je SSG povabilo na odre dežele FJK tri vrhunske slovenske

predstave (v Gorici koncert vokalnega orkestra Perpetuum Jazzile, v Trstu pa gostovanje ljubljanske opere z diptihom Ksenija-Carina burana). Z glasbo se je pričel abonmajski, praznični čas tudi v Gorici, kjer je v Kulturnem domu nastopil Trio Vivere s svojim pop-opernim programom.

V Trstu je občinstvo očarala izjemna dramska predstava, ki je v lanskem letu prejela prestižno nagrado Ubu in sicer Macbettu, priredba po Shakespearju v sardinščini, ki si jo je zamislil režiser **Alessandro Serra** in v kateri je

povezal literarni vir z ljudskimi tradicijami italijanskega otoka. Folklorni plesi so priljubljena stalnica decembrskih sporedov SSG, tokrat z akrobatskimi plesi državne skupine Moldovenianska Folk Ballet, ki izvaja plese moldavske tradicije ob spremljavi instrumentalne skupine z ljudskimi glasbili. Ljubiteljem baročne glasbe pa je bila namenjena glasbena matineja niza, ki ga gledališče prireja v sodelovanju z Glasbeno matico. Tokrat je nastopila skupina ReSonare Consort.

December je prinesel tudi predstavo Prerok režiserke **Barbare Pie**

Jenič, ki je nastala kot koprodukcija Prešernovega gledališča Kranj, Zavoda Sensorium, Slovenskega mladinskega gledališča Ljubljana in SSG Trst. Drevi ob 20.30 bo dramatičacija Gibranove vzvišene literature doživela premiero v Italiji, v Mali dvorani tržaškega gledališča.

Nadaljujejo se ponovitve potujoče otroške predstave SSG Cukrbomba avtorja in režiserja **Maurizia Soldaja**, ki od začetka novembra širi dobre nasvete o zdravi prehrani s pomočjo igralk **Elene Husu** in finske umetnice **Tiine Hallikainen**. •

Macbeth, nova, samosvoja in privlačna premiera na odru Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica

Ali si res upate izgovoriti njegovo ime?

V Slovenskem narodnem gledališču Nova Gorica je bila minuli teden četrta premiera slavnostne gledališke sezone 2018/2019. Shakespearov Macbeth je bil uprizorjen v novem prevodu Srečka Fišerja in v režiji Janusza Kice. Po nešteti gledaliških in filmskih upodobitvah tokrat zelo samosvoja, poetična in hkrati stvarna interpretacija z Nejcem Cijanom Garlattijem in Arno Hadžialjevič v vlogah Macbetha in Lady Macbeth.

Besedilo v zgodovinskem gledališkem izročilu velja za uročeno, saj krožijo številne zgodbe o nesrečah, ki naj bi doletele tiste, ki so se s to tragedijo ukvarjali. Ker pa je igra le preveč zanimiva, da bi se ji izogibali, se je spletel niz pravil, ki naj bi jih bilo treba spoštovati.

Pozor, besedilo je uročeno!

“Razen v skrajni sili se je treba izogibati imenu: v ta namen uporabljamo nadomestna imena, na primer škotska igra, tista igra /.../. Če pa se slučajno zgodi, da se ime izreče, obstaja vrsta obredov, ki prekinejo urok. Če po naključju izrečete Mac..., no, tisto ime, nekje za odrom, recimo v garderobi, morate: zapustiti garderobo, se trikrat zavrteti v smeri urinega kazalca, reči kakšno krepko, potrkat na vrata že omenjene garderobe in počakati, da vas povabijo naprej. Če vas ne, morate zapustiti gledališče.”

Tako je zapisala **Barbara Skubic** (za gledališki list Drame SNG Ljub-

ljana leta 1997) in obenem opozorila, da se vraže in pravila, kako se izogniti nesrečam, na Slovenskem pravzaprav niti niso posebej zakoreninile.

Tretji prevod v slovenščino

Macbeth je bil na slovenskih odrih prvič uprizorjen leta 1926 v prevodu Otona Župančiča in režiji Osipa Šesta v Drami SNG Ljubljana, nato ga je leta 1957 Andrej Hieng režiral v SLG Celje, vse naslednje dramske postavitve pa so bile v ljubljanski Drami, kjer so ga režirali še Žarko Petan leta 1970, **Janez Pipan**, ki je Macbetha uprizoril v prevodu **Milana Jesiha** (1997, koprodukcija s Cankarjevim domom) ter **Igor Pison**, ki se je leta 2016 vrnil k Župančičevemu prevodu. Oba prevoda sta dostopna v knjižnih izdajah, tokratni pa je natisnjen v gledališkem listu, ki je izšel ob uprizoritvi.

Tragedija domišljije

Krvavi Macbeth velja za zloglasno dramsko figuro, s katero pa se gledalci lažje identificirajo kot z drugimi Shakespearovimi negativci. Ti se zdijo manj človeški, saj jih ne razjedajo dvomi, strahovi in občutki krivde. **Harold Bloom** je v svoji znameniti obsežni študiji o Shakespearu, z naslovom Izum človeškega (1998), poudaril tudi, da “gre pri Macbethu za posebljenje Shakespearove domišljije v renesančnem pomenu besede (ki se razlikuje od današnjega), zmožnosti, ki se je je Shakespeare bal, mi pa bi se ob branju ali ogledu Mac-

betha nad njo morali zgroziti - konec koncev drama temelji na grozljivosti domišljjskih podob. Domišljija je imela v Shakespearovem času dvoumen pomen, označevala je tako pesniško strast, nekakšen nadomestek za božanski navdih, kot tudi razpoko v stvarnosti, skorajda kazen za premik svetega v posvetno.”

“Macbeth je drama noči, Škotska pa v njej prej predstavlja mitološko severno deželo kot resnično državno tvorbo, iz katere je izhajal Shakespearov podpornik na prestolu. Kralj Jakob I. je nemara res vplival na nekatere poudarke drame, gotovo pa ne na najpomembnejšega - občutek, da je noč zavlada nad dnevom. Najznačil-

potencialna žrtev. Macbeth gledalcem sporoča nekaj mnogo manj prijetnega, namreč da se v vsakem izmed njih skriva mali Macbeth, ki bi se ga dalo prepričati, naj še sam poskrbi za umor ali dva.” Oba odlomka sta iz tehtnega Bloomovega eseja o Macbethu, ki ga povzema gledališki list SNG Nova Gorica.

Režiser Janusz Kica, intuitivni mag in čudeči se otrok

Shakespearovo mojstrovino je režiral **Janusz Kica**, ki je doslej v novogoriškem gledališču ustvaril že več izjemno domišljenih in odmevnih uprizoritev. Čeprav je po

“Največja specifika drame je, da je najbolj skopa, ker je vanjo vpisano tudi pričakovanje tega, kar se bo zgodilo na odru.”

SREČKO FIŠER
prevajalec

nejši element dramskega dogajanja v Macbethu so umori - žrtve niso le kralj Duncan, Banquo ter Lady Macduff in njeni otroci. Dogajanje nam da jasno vedeti, da Macbethoma vsaka oseba v drami pomeni potencialno tarčo. Če se je v Titu Androniku Shakespeare nemara posmehoval grozotam, ki so jih na oder postavljali drugi dramatik, je bil pri obravnavi morilskih nagnjenj v Macbethu mnogo subtilnejši. Ne gre toliko za to, da bi bil vsakdo izmed gledalcev

rodu Poljak, je s praktičnim delom v gledališču začel v Nemčiji, kamor se je preselil po študiju teatrologije v Krakovu. Najprej je asistiral različnim režiserjem, med njimi tudi Andrzeju Wajdi, nato pa začel samostojno ustvarjati. V začetku devetdesetih je postal redni gost tudi v različnih avstrijskih, hrvaških in slovenskih gledališčih. Prejel je številne nagrade, med njimi tudi dve prestižni za novogoriški uprizoritvi, leta 2003 Borštnikovo za režijo Shakespea-

Za enim jutri drugi, tretji, stoti jutri se drobencljivo plazi v dan današnji, dokler ni spisan časa zadnji zlog; in naši včeraj so dajali norcem luč na poti v prašno smrt. Ugasni, kratka sveča! Življenje je samo begotna senca, slab igralec, ki se na odru petelini: drgne deske svojo uro in že nihče več ne ve zanj. Zgodba, ki jo pripoveduje bebec, en sam vrišč in bes, pomeni pa ne nič.

Odlomek iz novega prevoda Macbetha Srečka Fišerja

rove igre Sen kresne noči in leta 2005 za najboljšo predstavo v celoti za uprizoritev Fišerjevega besedila Medtem.

Ko mu je bila podeljena nagrada Prešernovega sklada leta 2016, je bila v obrazložitvi med drugim podana kratka, a hkrati zelo bogata portretna oznaka: "Janusz Kica je natančni gledališki raziskovalec in filozofski dvomljivec, muzikalični matematik in intuitivni mag, vrhunski profesionallec in strastni ljubitelj, zavezan je visokim etičnim normam in hkrati njihov preizpraševalec, rudar v iskanju skritega pomena besedila in zagovornik kipeče energije, je estetski arhitekt in čudeči se otrok."

Zakaj Macbeth?

Janusz Kica je svojo odločitev za režijo Macbetha pojasnil v pogovoru z **Ano Perne** za gledališki list: "Ko je v Novo Gorico prišel novi umetniški vodja Marko Bratuš, je izrazil voljo, željo, interes, da spusti v hišo dinosavra, ki je tu že delal. Iskanje ustreznega dramskega naslova sem skušal prilagoditi novogoriškemu ansamblu. Ne iz pedagoškega nagnjenja, ampak spričo časa, v katerem živimo, sem pomislil, da bi bilo prav, da se pomlajeni ansambel sooči s težkim komadom, Shakespeareom."

Glede na to, da je nazadnje tu uprizoril Giraudouxovo Ondino, v kateri je naslovno vlogo odigrala **Arna Hadžialjević**, vanjo zaljubljeni vitez pa je bil **Nejc Cijan Garlatti**, je bilo nadaljevanje uspešnega sodelovanja pričakovano. "Seveda sem iskal igro za Arno in Nejca, torej mlada igralca, čeprav Macbetha in njegovo ženo ponavadi igrajo igralci srednje generacije. Navadno se ta par razume kot dva, ki naj bi v zrelih letih mogoče imela še zadnjo priložnost, da dosežeta nekaj več v

življenju. Če pa sta Macbeth in Lady Macbeth še mlada, je treba iskati drugo motivacijo, drug razlog za njuna dejanja. Pri Shakespeareu dejansko ta ostaja v senci - kot da to ni njegova tema. Vprašal sem se torej, kaj, če bi šlo za mlada človeka, ki si prizadevata za nekaj, česar jima ni treba. Zame je to zgodba o ljubezni dveh, ki se ljubita in sta srečna, pa ju njuna sla, da bi se še bolj ljubila in bila še bolj srečna, uniči. Zdi se, da sta politika in oblast samo sredstvi za okrepitev ljubezni in ne obratno."

Janusza Kico v gledališču zanima predvsem vprašanje resnice, manj pa prikrojevanje klasičnih besedil sodobnim družbeno angažiranim poudarkom. Zato mu pri tokratni uprizoritvi ni bilo do tega, da "bi s tragedijo Macbeth

imperativom: povzpeti se, uveljaviti ... in dvomom, kako to doseči."

Vprašanje zla, v dejanjih, a tudi v mislih, je vznemirljivo in se dotika vsakogar izmed nas. "Poljski filozof Leszek Kolakowski, pravi, da zlo obstaja v vsakem od nas. A biti človek pomeni krotiti zlo, ki je človeku imanentno." Macbeth je paradoksalna figura, "človek zgrešenih ambicij, slabič; ali pa človek, ki misli in bi pravzaprav moral pisati".

Fišer in Shakespeare

V pogovoru je poudaril tudi, "kako izjemno dragoceno je, da je avtor prevoda neposredno prisoten, da se lahko udeležuje vaj in lahko s njim primerjamo prevod z izvir-

izvirnika, kar nam ne olajšuje naloge, saj je Shakespeare Macbetha izpisal zelo eliptično. Zato ga je velikokrat težko razumeti. Poleg tega pa tudi ne vemo več, na primer, kaj pomeni fevdalizem, ki je v tej igri temelj družbenega reda."

Srečko Fišer, ki že skoraj štiri desetletja sooblikuje podobo novogoriškega gledališča kot lektor, prevajalec številnih dramskih besedil in dramatik (bil pa je tudi umetniški vodja gledališča), prevaja tudi prozo in poezijo. Tako je poleg petih Shakespeareovih dram, Tit Andronik, Hamlet, Timon Atenski, Romeo in Julija ter Macbeth, prevedel tudi njegove Sonete. Njegovo vrhunsko prevajalsko in dramsko ustvarjanje je bilo večkrat nagrajeno.

"Velikokrat slišimo, da se ne sme prevajati dobesedno. Ampak najboljši prevod je dobesedni prevod. Vprašanje samo, koliko je izvedljiv. Vsaka zvrst ima svoje zakonitosti, toda temeljna načela so povsod ista. Največja specifična drame je, da je najbolj skopa, ker je vanjo vpisano tudi pričakovanje tega, kar se bo zgodilo na odru," pravi Srečko Fišer.

Že danes Pogovor v sredo

O tem, kako se kot prevajalec sooča z velikim bardom, boste lahko več izvedeli nocoj ob 19. uri v baru Klub PDG v stavbi SNG Nova Gorica, kjer bo Srečko Fišer gost tretjega večera v ciklu Pogovori v sredo. Novogoriško gledališče je srečanja z ustvarjalci premiernih uprizoritev vpeljalo z željo, da gledalcem približa različne umetniške pristope in procese. Z gostom se bo pogovarjala asistentka režiserja **Maša Pelko**, študentka režije na ljubljanski AGRFT in dramatičarka, ki je med drugim dobitnica nagrade za mlado dramatičarko za dramsko besedilo Kraljevi otroci. • **MMR**

MINUTKA Z ...

Arno Hadžialjević

FOTO: PETER UHAN

Večkrat nagrajena igralka je stalna članica igralskega ansambla SNG Nova Gorica od leta 2009. V Shakespeareovem Macbethu režiserja **Janusza Kice** igra Lady Macbeth.

- **Kako si kaj?**
"V kreativnem stresu, torej dobro."
- **Kaj si imela za zajtrk?**
"Polento iz govinde."
- **Kaj najprej storiš, ko prideš domov?**
"Običajno obrišem tačke psu."
- **Najljubša pesem ta trenutek?**
"Prehod iz 4. v 5. dejanje v predstavi Macbeth - Bachov Pasijon po Mateju."
- **Katera tvoja lastnost ti je najbolj všeč?**
"Neposrednost."
- **Katera pa najmanj?**
"Neprizanesljivost."
- **Brez česa ne moreš živeti?**
"Brez joge."
- **Kaj storiš, ko se zaveš, da si naredila napako?**
"Ustavim se."
- **Kaj pričakuješ od drugega?**
"Posluš in razumevanje."
- **Če ne bi bila igralka, bi bila ...**
"Nekaj v zvezi z okoljem, zunanaj ali znotraj nas."
- **Kaj je zadnje, kar pomisliš, preden stopiš na oder?**
"Dihaj."
- **Kaj je zate igra z eno besedo?**
"Stik."
- **Kaj je zate največja pridobitev civilizacije?**
"Sposobnost, da se spominjamo stvari, ki nam omogočajo rast."
- **Kaj bi rada sporočila drugim?**
"Imejte se radi." •

"Zame je to zgodba o ljubezni dveh, ki se ljubita in sta srečna, pa ju njuna sla, da bi se še bolj ljubila in bila še bolj srečna, uniči. Zdi se, da sta politika in oblast samo sredstvi za okrepitev ljubezni in ne obratno."

JANUSZ KICA
režiser

ljudem 21. stoletja pojasnjeval, kako deluje tiranija /.../. Nič lažjega sicer, kot postaviti na oder osebe v SS plaščih, a s tem bi se oddaljili od bistvenega. Dvomim pa tudi, da bi morali rekonstruirati, kaj se je dogajalo na Škotskem v enajstem stoletju. Zanima me stavek, ki bi ga Shakespeare izgovoril danes, z našim poznavanjem tega, kar se dogaja okoli nas. To ne pomeni, da mora priti na oder nekdo s telefonom ali Trumpovo frizuro." Ključni vprašanja, ki sta se mu porajali ob režiranju Macbetha, sta: "Kaj pomeni danes zlo, kaj pomeni za mladega človeka bivati v svetu, kjer smo vsi izpostavljeni

nikom. Shakespeareovski jezik ne obstaja več, je starinski, anahronističen. Ko režiram besedila, prevedena iz tujih literatur, me vedno zanimajo različni prevodi. Vendar tokrat nisem pretiraval, čeprav obstaja veliko poljskih in nemških prevodov Macbetha. Vsaka generacija skuša izostriti svoj pogled in prevod je vedno vprašanje interpretacije. Različni ljudje v različnih časovnih oziroma kulturnih kontekstih Shakespeara različno prevajajo, posebej me zanimajo sporna mesta, ki jih je pri njem veliko in o katerih je napisanih tudi neverjetno veliko razlag. Srečko Fišer se precej drži

FOTO: PETER UHAN

Macbeth v režiji Janusza Kice odpira tudi vprašanje, kaj pomeni zlo danes.

Intervju z Jako Ivancem, režiserjem koprodukcijske predstave Ventilator, ki so jo soustvarili gledališčniki koprskega in novosadskega gledališča

Ljubezen je v teoriji preprosto, v praksi pa zahtevno delo

V Gledališču Koper so konec oktobra, v Novosadskem gledališču madžarske manjšine pa na začetku novembra po motivih Pahljače Carla Goldonija premierno uprizorili glasbeno komedijo Ventilator. Ponovitvi koprodukcijske predstave v režiji koprskega hišnega režiserja Jake Ivanca - z njim objavljamo intervju, ki je izšel v novosadskem časniku Dnevnik - si boste v koprskem gledališču lahko ogledali 27., v izolskem Kulturnem domu pa 28. decembra.

NATAŠA PEJČIĆ
Dnevnik, Novi Sad

• **Srečanje dveh svetov, comedie dell'arte in postapokalipse, vsaj na prvi pogled ne ponuja veliko smeja. Kje ste v tej nekoliko nenavadni kombinaciji vi našli prostor za humor?**

“Bilo bi nenavadno, da bi Goldoni svoje besedilo podnaslovil kot komedijo, če bi videl, da je napisal tragedijo. Vsak od njegovih likov je nosilec vsaj ene bistvene človeške emocije ali značilnosti (ljubezen, ljubosumje, pohlep), vsi pa prihajajo v situacije, ki generirajo komično ne glede na čas, v katerem uprizoritve nastajajo. Zakaj torej ne bi mogli predpostaviti, da se ta zgodba dogaja ob koncu civilizacije, ko nam ne preostane drugega kot vrnitev k temeljem? Bistvena sprememba, ki jo prinaša naša postapokalipsa, pa je ta, da so namesto klasičnih likov commedie dell'arte (Harlekin, Pantalone idr.) liki v predstavi dobili živalske lastnosti. Kokoš, koza, pes, mačka ...”

• **V Goldonijevem času so se ljudje hladili s pahljačo, danes imajo ventilator. Zdi se, da sta ta dva rekvizita ključna in povsem samoumevna člen, ki povezuje Goldonijev čas s sodobnostjo, v kateri se soočamo z globalnim segrevanjem, o katerem govori tudi ta predstava. Je globalno segrevanje danes največji problem civilizacije?**

“Pahljača, ki daje naslov izvirniku, je lahko zamenljiv objekt, ki ustvarja vse situacije v komediji in jo zato lahko označimo kot 'komedijo rekvizita'. Ob prvih pogovorih z avtorjema priredbe, Iro Rater in Juretom Karasom, sem poudaril, da je pomembno pahljačo

zamenjati z nečim, kar nam je bliže. Odločitev za ventilator se je izkazala kot najboljša tudi zato, ker se v vseh jezikih (v madžarskem, slovenskem, srbskem in italijanskem) napiše enako. Glede globalnega segrevanja pa ... tudi iz pogreba lahko nastane komedija, kar še ne pomeni, da to ni tragično. Da ni tragičnega brez komičnega, je omenil že Roger Blin. Tudi Čehov je Tri sestre imenoval komedija, igramo pa ga s tempom globalnega segrevanja. Ko bomo ob koncu civilizacije, takrat, ko bomo resnično došli, da ni več rešitve, hipotetično 'potegnili črto' pod vsem, kar se je zgodilo, bomo lahko rekli: Kako smo lahko bili tako neumni! Morda je prav naša lastna neumnost največji problem naše civilizacije.”

• **Postapokalipso v vaši uprizoritvi doživljata naroda z najvišjo stopnjo samomorilnosti v regiji. Gre za črnohumorno ironijo usode?**

“Ne vem, ali gre za črnohumorno ironijo usode, je pa duhovito. Kot je Jure Karas zapisal v prologu: Če zgodovino pišejo zmagovalci, prihodnost pišejo preživeli.”

• **Kako se po vseh civilizacijskih spremembah, padcih in vzponih ljubezen ponovno vzpostavlja kot najpomembnejša in najvrednejša stvar?**

“Ljubezen je ... ljubezen. Kaj pa vem, kaj. Ni teorije ... in četudi bi obstajala, vedno je boljša v praksi. Ljubezen in komedija sta v teoriji preprosto, v praksi pa - zahtevno delo. Ljubezen je v svojem bistvu umetnost, komedija pa je čista tematika in škoda je, ko obe po-

Jaka Ivanc

staneta bolj ali manj samo še stvar ekonomije.”

• **Štirje jeziki, ki jih slišimo v predstavi, niso ovira za njeno razumevanje, zdi se celo, da ti rušijo zidove nerazumevanja. Koliko zahtevnejše je režirati predstavo v več jezikih? Glasba, četudi prepletena s slovenskimi, italijanskimi, madžarskimi in srbskimi sozvočji, bo zagotovo blizu vsem.**

“Potrebno je imeti veliko potrpljenja. Na začetku na odru nihče nikogar ne razume. Igralcu je težko čakati na svojo repliko, če sploh ne razume, kaj govori soi-

režiserska naloga, je celo med težjimi, še posebej ko gre za koprodukcijo ...

“Z Davorjem Hercegom, skladateljem, s katerim sodelujem od svoje prve predstave, zadnjih nekaj let ustvarjavo glasbene komedije. Davor ima odličen občutek za pisanje scenske glasbe in songov. Najtežje je, da song glasbeno podpira naracijo, da vsebuje ključne informacije, toda ne prevzema glavne vloge. Song je lahko odličen, vendar v predstavi ne bo deloval. Enako velja tudi za besedila songov, ki jih je odlično napisal Jure Karas. Nekatere od njih je napisal celo v srbščini, da bi

“Ko bomo ob koncu civilizacije, takrat, ko bomo resnično došli, da ni več rešitve, hipotetično 'potegnili črto' pod vsem, kar se je zgodilo, bomo lahko rekli: Kako smo lahko bili tako neumni!”

JAKA IVANC
režiser

gralec. Tudi sam na začetku nisem razlikoval med besedilom in zasebnim pogovorom, saj madžarsko ne razumem niti besede. Od vsega začetka pa je bila moja želja, da bi gledalec v nekem trenutku spoznal, da mu ni treba več brati nadpisov, saj zgodba v takšnih komedijah ni zahtevna. Sicer pa - ni dobre glasbene komedije brez dobrih pevcev in dobrih komikov, da ne govorim o plesnih sposobnostih. Vse je v hitrosti giba in obvladovanju igralske veščine. Pohvaliti moram celotno ekipo in se vsem zahvalit za sodelovanje. Lep spomin.”

• **Glasbena komedija, kot je zapisano v podnaslovu te uprizoritve, vsekakor ni lahka**

jih Robert Lenard, ki ne govori slovensko, lahko prevedel v madžarsščino. Veliko novih izzivov je bilo, toda z dobro ekipo in izrednimi igralci, ki so odlični pevci, so vsi problemi hitro izpuhteli.”

• **Ta predstava več kot sovпада s konceptom festivala Sinergy, saj izpolnjuje tisto, k čemur festival stremi: k povezovanju in sodelovanju gledališč manjšinskih jezikovnih skupnosti. Kolikšen je lahko umetniški in družbeni pomen te ideje?**

“Vsaka takšna koprodukcija prinaša svežino v gledališke hiše in svežino občinstvu, kar je najpomembnejše.” •

Ventilator bo na sporedu še 27. decembra v Kopru in 28. decembra v Izoli.

Emir Hadžihafizbegović znova na koprskem odru

Umetnost, ki za hip preglasi divjanje vojne

Koprsko gledališče bo znova gostilo enega najodličnejših bosanskih gledaliških in filmskih igralcev Emirja Hadžihafizbegovića, ki se bo občinstvu najprej predstavil 8. januarja kot gost Intervjuja Primorskih novic na odru, dan pozneje pa kot interpret glavne vloge v drami *Moje srce* je v Zvorniku ostalo v izvedbi sarajevskega Kamernega teatra 55.

Po nedavnem odmevnem gostovanju koprškega gledališča s predstavo *Jeklene magnolije* na odru sarajevskega gledališča Kamerni teatar 55 se to po dveh letih in pol znova vrača v Koper, tokrat z večkrat nagrajeno uprizoritvijo kulturne drame bosanskega pesnika, pisatelja in scenarista **Abdulah Sidrana** *Moje srce* je v Zvorniku ostalo, v kateri je avtor spregovoril o začetku vojne v Bosni in Hercegovini.

Osrednji lik drame je Ruda, zanesenjaški učitelj glasbene vzgoje, ki vse življenje sanjari in upa, da bo po vzoru Smetanove *Vltave* napisal simfonijo o Drini. Ko se leta 1992 s svojim otroškim zborom vrne s tekmovanja v tujini, se v želji, da prisluhne reki Drini, za nekaj dni nastani v hotelu rodnega Zvornika. V svoji

Emir Hadžihafizbegović bo januarja kar dvakrat nastopil v Kopru.

umetniški zasanjanosti poslušša šumenje reke, čaka na navdih in se ne zaveda političnih spre-

memb in pretresov, ki v eni noči spremenijo življenje v mestu, zato se brez zle slutnje pogo-

varja z novimi hotelskimi "znan-ci", ki se v dramskem dejanju prelevijo v zveri in njegove krvnike.

V vlogi učitelja bo nastopil **Emir Hadžihafizbegović**, eden najodličnejših bosanskih gledaliških in filmskih igralcev, dobitnik beneškega zlatega leva in številnih drugih mednarodnih filmskih in domačih gledaliških nagrad, ki so ga obiskovalci Gledališča Koper in PPF lahko spoznali v vlogi Zeka v predstavi *Žaba*. Ob igralcu, ki je za vlogo učitelja Rude prejel nagrado za najboljšo moško vlogo na 32. gledališkem festivalu v Jajcu, bodo nastopili še **Admir Glamočak**, **Muhamed Hadžović**, **Sabina Bambur**, **Amar Selimović**, **Sabit Sejdinović** in **Dragan Jovičić**. Predstavo je režiral **Sulejman Kuposović**, ki je zanjo prejel nagrado za režijo. •

Kako boste preživel zadnji letošnji večer?

Silvestrski koncert s Tinkaro in z gosti v gledališču

Zadnji večer tega leta lahko preživite v družbi najboljših, zagotavljajo v Gledališču Koper in vas vabijo, da se jim pridružite na slavnostnem silvestrskem koncertu Tinkare Kovač, ki jo bo spremljal Big Band Nova, kot gosta pa se ji bosta pridružila Lara Baruca in Trio Pupe - Daniel Malalan, Rok Matek in Uroš Smolej.

Pevke in flavtistke **Tinkare Kovač**, ki je na slovenskem glasbenem prizorišču prisotna že dobri dve desetletji, najbrž ni treba posebej predstavljati. Zapišimo le, da bo v simbiozi z gosti, ki bodo večeru vdahnili vsak svojo dušo, prečesala svoj glasbeni repertoar od začetkov do danes ter v objemu orkestra, s katerim sodeluje zadnjih pet let, odpela in odigrala še nekaj svetovnih glasbenih klasik.

"Silvestrski koncert v Kopru bo zame čudovit preplet vsega, kar je zaznamovalo moje letošnje leto - gledališče, orkestralna in akustična glasba", je navdušena Tinkara Kovač. Veseli se, da bo goriški orkester Big Band Nova končno nastopil v Kopru: "Doslej smo se namreč bolj držali goriškega kon-

Tinkara Kovač bo z gosti nastopila na Silvestrskem koncertu.

ca. Prav je tudi, da bova z Laro Baruca po več kot dvajsetih letih najine glasbene poti prvič zares

skupaj na odru. To bo za naju in za najine poslušalce posebna izkušnja, saj so me ti že večkrat

vprašali, ali bova kaj ustvarili skupaj. Verjamem, da se najino sodelovanje ne bo zaključilo z letošnjim letom in bova kaj ušpičili tudi v prihodnjem." Trio Pupe je Tinkara spoznala po eni od predstav Tria Gašperja Tiča v koprskem gledališču. "Po predstavi sem jih poiskala v zakulisju in jih prijazno povabila kot goste, povabilo so sprejele in že pripravljajo del predstave, ki bo najdaljšo noč popeljal v svet kabareja in humorja in predvsem lepega petja - Daniel Malalan, Rok Matek in Uroš Smolej so izjemni vokalisti. Morda jih pa prepričam, da bodo eno zapeli skupaj z mano."

Vabljeni torej v Gledališče Koper, kjer boste po koncertu ob kozarcu penine lahko nazdravili novemu letu. •

V Gledališču Koper se poslavljajo od izjemno uspešnega leta

Gledališko leto v znamenju nagrad

Leto se izteka in v Gledališču Koper že preštevajo sadove minulega dela, ki jih merijo po številu obiskovalcev predstav ter po številu in teži nagrad. Slednjih je bilo letos veliko in zdi se, da so koprski gledališčniki znova prekosili sami sebe.

Nizu nagrad s preteklih festivalov Dnevi komedije v Celju so na začetku leta dodali še nagradi letošnjega festivala komedije; mjuzikel *Trač* (koprodukcija Gledališča Koper in MGL) v režiji koprškega hišnega režiserja **Jake Ivanca** je postal žlahtna komedija po izboru strokovne žirije in po izboru občinstva.

Goldonijeva komedija *Barufe* v priredbi *Predraga Lucića* in režiji **Vita Tauferja**, ki so jo štiri primorska gledališča premierno uprizorila v sezoni 2017/2018, je

po nagradi tantadruj za gledališki dosežek in za igralsko stvaritev osvojila še nagrado Primorskega dnevnika za umetniški presežek iztekajoče se sezone in dve tuji festivalski nagradi: veliko nagrado časnika *Večernji list* za najboljšo predstavo v celoti na 42. festivalu Dnevi satire Fadila Hadžića v Zagrebu in nagrado za najboljšo festivalsko predstavo na 5. gledališkem festivalu Novi tvrđava teatar v Novem Sadu.

Uprizoritev *Bordonove igre* Zdanje lune je na 13. mednarodnem

gledališkem festivalu JoakimInterFest v Kragujevcu prejela kar tri od skupno šestih festivalskih nagrad: nagrado za režijo je prejel **Dušan Mlakar**, nagrado za vizualno podobo predstave so prejeli **Voranc Kumar**, **Alan Hranielj** in **Jaka Varmuž**, nagrado za igro pa je prejel doajen slovenskih igralcev **Boris Cavazza**.

Še pred uradno premiero je uprizoritev *Santanellijeve drame Kraljica mati* (koprodukcija Gledališča Koper in MG Ptuj) v režiji **Damirja Zlatarja Freya** gostovala na 19. Mednarodnem festivalu ko-

mornega gledališča *Zlati lev* v Umagu; gostja iz SNG Drama Ljubljana **Nataša Barbara Gračner** je prejela grand prix za naslovno vlogo.

Prvi dve nagradi v novi gledališki sezoni so v Gledališču Koper prejeli na letošnjem 29. Pikinem festivalu v Velenju. Nagrado zlata pika za najboljšo predstavo je prejela predstava *Kekec* v režiji **Renate Vidič**, nagrado za najboljšega igralca ali igralko pa članica koprškega gledališča **Tjaša Hrovat** za vloge, odigrane v omenjeni uprizoritvi. •

(Totalno) katastrofalna večerja, komedija polna prešustvovanja, laži in zamenjav identitet, ki so jo koprski gledališčniki v režiji Sama M. Strelca premierno uprizorili marca leta 2017, je na začetku meseca pred razprodano dvorano Mestnega gledališča Ptuj dočkala svojo 50. ponovitev. Predstavo si je prvič po premieri ogledal tudi režiser, ki je igralce skupaj z občinstvom nagradil z bučnim aplavzom in se jim ob koncu predstave s tehnično ekipo predstave pridružil tudi na "gasilski" fotografiji.

Ventilator, koprodukcija uprizoritev Gledališča Koper in Novosadskega gledališča, ki so jo v slednjem kot predstavo ob odprtju festivala Synergy premierno uprizorili na začetku novembra, je med tamkajšnjimi gledalci, strokovno javnostjo, selektorji festivalov iz regije pa tudi mediji izzvala precejšnje zanimanje; režiser uprizoritve Jaka Ivanc je kot gost sodeloval v dveh oddajah Radia televizije Vojvodina, obširnejši intervju z njim so objavili v novosadskem Dnevniku. Njegove izjave pa so poslušalcem posredovale številne radijske postaje.

Predstava Peter Kušter, ki je gostovala tudi na festivalu v Adani, od koder je fotoutrinek, je navdušila tako domače občinstvo kot številne gledalce na doslej več kot dvajset gostovanjih in festivalih v Sloveniji in čez mejo. Gre za prvo slovensko izvedbo nenavadne glasbene igre kulturne angleške skupine The Tiger Lillies (izvirni naslov je Shockheaded Peter), ki so jo uprizorili po vsem svetu, od Broadwaya do dunajskega Burgtheatra, v SNG Nova Gorica pa jo je postavila na oder režiserka Ivana Djilas. Srečamo se s prirejenimi zgodbami iz 170 let stare svetovno znane istoimenske nemške otroške slikanice, v kateri neubogljive otroke doletijo grozljive posledice. Upodobitev v slogu bizarne operete je zanimiva zaradi groteskosti, črnega humorja, falzetnega petja, drastičnega pretiravanja, razkošne podobe, uporabe lutk ... Predstavo si na domačem novogoriškem odru lahko ogledate 27. decembra.

V SNG Nova Gorica so ob stoletnici smrti Ivana Cankarja postavili na oder njegovo politično komedijo Za narodov blagor. Režiser Miha Golob, ki je predstavi vлил duha dinamične groteske, je dejal, da je bil resnični Ivan Cankar daleč od depresivnega umetnika, kakor se ga danes pogosto stereotipno prikazuje. Bil je bliskovit, provokativen, duhovit um. To se kaže tudi v omenjeni igri, ki je polna zabavnih in radikalnih dialogov, govori pa o povzpetniškem svetu korupcije, populizma in deljenja naroda na dva tabora. Da ta tema še vedno zveni zelo domače, se prepričajte sami. Predstavo si lahko ogledate 28. 12. ob 20.00 v SNG Nova Gorica. Navdušeni nad predstavo so tudi mladi gledališki ustvarjalci skupine AMO (na fotografiji), ki so nedavno prejeli že drugo nagrado za svojo predstavo Šest oseb išče Williama, in sicer nagrado Nova gaz na Čufarjevih dnevih na Jesenicah.

Andrej Rismondo, Nikla Petruška Panizon in Tadej Pišek na prvem večeru mladinskega abonmaja SSG. Protagonisti predstave Sluga dveh gospodarjev so pozdravili mlado občinstvo, ki je s pohvalno pozornostjo sledila njihovi sodobni interpretaciji baročne "commedie dell'arte".

Tines Spik, Tina Gunzek, režiser Matjaž Farič in dramaturginja Staša Prah na sprejemu v foajeju SSG po premieri Hamleta. Veliko obiskovalcev je nazdravilo odprtju nove sezone tržaškega gledališča s pričakovano premiero, v kateri so nastopili znani obrazi slovenskega gledališča, filma in televizije.